

Prof. Dr. phil. Adolf S. Jensen

(23. maj 1866 – 29. august 1953).

Af FINN SALOMONSEN.

I sin alders otteogfirsindstyvende år er den tidligere professor i zoologi ved Københavns Universitet, ADOLF JENSEN, afgået ved døden den 29. august 1953.

ADOLF SEVERIN JENSEN blev født 23. maj 1866 som søn af sadelmagermester I. M. JENSEN i Slangerup. Efter at være blevet cand. mag. i 1892, ansattes han som assistent ved Universitetets Zoologiske Museum samtidig med at han under-

viste i københavnske skoler samt ved Femmers Kvinde-seminarium og manuducerede de lægestuderende i zoologi. I 1917 blev han professor i zoologi ved Universitetet, hvor han efterfulgte H. JUNGERSEN, og året efter formand for museumsrådet på Zoologisk Museum, hvilke stillinger han beholdt indtil han i 1936 faldt for aldersgrænsen.

ADOLF JENSEN udfoldede en stærk produktivitet, ikke blot i sin embedstid men også i sit lange otium. Han har publiceret videnskabelige afhandlinger om de fleste dyregrupper, blandt hvilke fiskene havde hans største interesse. Det var også som ichthyolog, at AD. JENSEN kom til at øve sin største indsats i sin egenskab af leder af Statens fiskeriundersøgelser ved Grønland og konsulent i fiskerisager for Grønlands Styrelse. Han opdagede klimaændringens store betydning for havfaunaen i de arktiske egne, påviste svingningerne i torskebestanden ved Grønlands kyster, og satte i ikke ringe grad sit præg på den fiskerimæssige udvikling af Grønland, som vedvarer den dag i dag. Det er en berettiget hyldest til ham, når det grønlandske fiskeriundersøgelsesskib bærer hans navn. AD. JENSENS kærlighed til Grønland var af gammel dato. Han deltog i et norsk atlantehavstogt i 1902, foretog i 1906 en kvartærgeologisk undersøgelse i Grønland og var igen i 1908 og 1909 på fiskeriundersøgelser (med »Tjalfe«) langs V. Grønlands kyster. Endelig ledede han »Dana«s fiskeriundersøgelser i de grønlandske farvande i 1925. Efterhånden stod han som den ubestridte autoritet indenfor grønlandszoologien, og valgtes som medlem af kommissionen for videnskabelige undersøgelser i Grønland. Hans fremstilling af faunaen i det store værk »Greenland« (1928) og hans beskrivelse af »Grønlands Fauna« i Universitetets Festskrift samme år, vidner om hans store kendskab til de grønlandske forhold og til arktisk zoologi i det hele taget. Det samme fremgår af hans artikler om klimaændringens betydning for faunaen og hans mange andre afhandlinger om arktiske forhold.

På dette sted skal det særlig fremhæves, at AD. JENSEN også har været virksom som ornithologisk forfatter. Bortset fra fugleafsnittene i grønlandske værker har han holdt sig til danske skovfugles biologi, som det fremgår af oversigten nedenfor. Det ses også af denne, at AD. JENSEN blot een gang har

skrevet her i tidsskriftet. Referat af hans sidste ornithologiske afhandling findes i D.O.F.T. 40, 1946, p. 158. Til de nævnte forstzoologiske arbejder slutter sig undersøgelser over musenes og Egernets virksomhed i vore skove, undersøgelser der resulterede i et ganske nyt syn på disse for forstmændene så vigtige dyrs biologi.

Som universitetslærer var AD. JENSEN afholdt som få. Han omfattede studenterne med næsten faderlige følelser. Hans forelæsninger prægedes af hans store humor og dybe lune, der ikke havde vanskeligt ved at finde næring i de ofte bizarre forhold, der kendetegner dyrenes livshistorie. Personlig var AD. JENSEN et fint og elskeligt menneske, altid parat til at hjælpe andre, medfølelse og forstående overfor dem, der havde vanskeligheder. Hans optræden var fordringsløs og beskeden, og skønt han ikke forstod at omgive sig med nogen ydre myndighed vandt han ofte sejre gennem sin menneskelighed og noble karakter, hvor stærkere og mere robuste karakterer måtte have givet op. Forfulgte han et mål, besad han vilje og udholdenhed. Danske ornithologer bør således være ham taknemlig for hans ildhu og utrættelighed under de vanskelige forhandlinger, der gik forud for statens erhvervelse af E. LEHN SCHIÖLERS store fuglesamling. Han vandt i sit lange liv megen anerkendelse, blev æresmedlem af udenlandske selskaber, og – hvad der nok så meget vidner om hans menneskelige kvalifikationer – også af hjemlige selskaber, således af Dansk Naturhistorisk Forening i 1935 og af Det Grønlandske Selskab 1944.

Var end AD. JENSEN ikke den store nyskaber, vil hans navn altid blive nævnt med ære i den danske zoologis historie.

I oversigten nedenfor er blot nævnt AD. JENSENS rent ornithologiske arbejder eller afsnit af større værker. Fugle er også omtalt flere steder i andre afhandlinger, f. eks. i dem der omhandler klimaændringen.

- 1928 The Fauna of Greenland. I »Greenland. Published by the Commission for the Direction of the Geological and Geographical Investigations in Greenland.« Copenhagen. Bind I, p. 319–355 (fugle p. 337–343).
- 1928 Grønlands Fauna. Et Forsøg paa en Oversigt. – Festskrift udgivet af Københavns Universitet i Anledning af H. M. Kongens Fødselsdag 26. Sept. 1928. København. (88 pp., 1 kort.)

- 1929 Det store Korsnæbtræk 1927. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **23**, p. 53–74.
- 1930 Der grosse europäisch-sibirische Kreuzschnabelzug 1927. – Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab, Biologiske Meddelelser **10**, nr. 1. (27 pp.)
- 1937 Træk af Spætternes Biologi. – Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab, Biologiske Meddelelser **13**, nr. 12. (16 pp.)
- 1946 Bog og Egern, Bogvikler og Musvitter. En forstzoologisk Studie. – Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab, Biologiske Meddelelser **20**, nr. 3. (14 pp., 5 tavler.)